

נמצא: מתכוין, והמערה, אפילו בכונה, בשפחה — דינו כמי שאין מתכוין בכל העריות ופטור [עיי' תוד"ה כשאין].

והישן כדרכה בשפחה דינו כישן דעריות ופטור.

והניעור שלא כדרכה בשפחה דינו כישן דכל עריות ופטור.

[ובאה הגמרא להשמיענו [מ"נמצא" ואילך] שרק במערה ושלא כדרכה חלוק דין עריות משפחה, שבעריות חייב עליהם. אבל כישן ואינו מתכוין פטור אף בעריות דאנוס הוא. שיטמ"ק אות כ'].

חרופה כדרכה! שבשניהם הוא פטור. בזה לפי שהוא שלא כדרכה, ובזה לפי שהוא מערה בלבד, ומשום ד"שכבת זרע" כתיב — למעט שלא כדרכה ולמעט את המערה⁽⁴⁰⁾.

ב. וכן עשו את המתכוין בשלא כדרכה בשפחה דלא מחייב כמו מי שאין מתכוין ואפילו כשבא עליה כדרכה, דפטור, ד"שכבת זרע" כתיב למעט שאינו מתכוין.

וכן עשו את הניעור שלא כדרכה בשפחה דלא מחייב כמו הישן ואפילו בכדרכה, דפטור. מאי טעמא? ד"שכבת זרע" כתיב למעט את הישן.

הדרן עלך ארבעה מחוסרי כפרה

40. ביבמות [לד] נחלקו רבי יהודה ורבנן, כיצד לדרוש את הפסוק "ואשה אשר ישכב איש אותה שכבת זרע, ורחצו במים", שחכמים ממעטים העראה בלבד מ"שכבת זרע", ורבי יהודה ממעט משם גם ביאה שלא כדרכה. ולפי זה כתבו הרמב"ן והרשב"א [יבמות נה], שתנא דברייתא הממעט שלא כדרכה

בשפחה חרופה מ"שכבת זרע", הולך בשיטת רבי יהודה. אבל לדעת חכמים, ביאה שלא כדרכה בשפחה מחייבת קרבן ומלקות. אולם הרמב"ם [שגגות ט ד] פסק, שביאה לא כדרכה בשפחה אינה מחייבת, אף על פי שפסק גם כן כחכמים דיבמות שם, וכמו שנראה מדבריו בהלכות אבות הטומאות [ה ט"י].